

Baba, Mwana na Roho

SABATO MCHANA

Somo la Juma Hili: Yohana 14:10, 24; Mwanzo 3:7-9; Yohana 16:17,28; Yohana 16:7 - 11; Yohana 17:1-26.

Fungu la Kukariri: "Lakini huyo Msaidizi, huyo Roho Mtakatifu, ambaye Baba atampeleka kwa jina langu, atawafundisha yote, na kuwakumbusha yote niliyowaambia" (Yohana 14:26).

Injili ya Yohana ni mpangilio wa mada. Yohana anatumia lishara (miujiza) ili kuonesha kwamba Yesu ni Masihi aliyeahidiwa na manabii. Yohana anatumia utaratibu mzuri uliopangwa wa mashahidi kumtangaza Yesu kama Kristo. Anatumia pia kauli za "MIMI NIKO" kuelekeza kwenye Uungu Wake.

Nafsi zote tatu za Uungu zinatajwa kwenye Yohana (Yohana 1:1-4, 14, 18, 32-34). Kwa karne nyingi wanadamu wamejaribu kikamilifu kuelewa asili ya Mungu, lakini kwa sababu hatuwezi, wengi hukataa wazo hili. Hata hivyo, ni upumbavu kiasi gani, kukataa kitu kwa sababu tu hatuwezi kukielewa kikamilifu au kwa sababu hakikuweza kutosha ndani ya akili finyu zenye ukomo za kibinadamu.

Yohana anasema kwamba ikiwa unataka kumwelewa Mungu, ni lazima umtazame Yesu na kile ambacho kimefunuliwa kwenye Neno. Mtazamo huu unatufungulia uhusiano wa ulimwengu mpya katika ujumla wake - kati ya nafsi tatu za Mungu, kati ya Nafsi hizo za Mungu na binadamu, na kati ya wanadamu wenyewe. Somo la juma hili linaangalia jinsi Injili ya Yohana inavyomwasilisha Baba, Mwana na Roho Mtakatifu, lakini sasa katika muktadha wa hotuba ya kuaga (Yohana 13-17).

*Jifunze somo la juma hili unapojiandaa kwa ajili ya Sabato, Desemba 14.

Baba wa Mbinguni

Injili ya Yohana imeandikwa kutoka katika mtazamo wa maelezo ya jumla ya kibiblia, ikianza na mwanzo wetu. "Hapo mwanzo Mungu aliziumba mbingu na nchi" (Mwa. 1:1). Au: Hapo mwanzo, Baba, Mwana na Roho Mtakatifu waliziumba mbingu na nchi. Wao ndio chanzo cha vyote vilivyopo. Waliumba ulimwengu wote, wakiwemo wote wanaokaa ndani yake. Katika sayari yetu kulikuwa na uumbaji maalum wa uzima, na kilichokuwa cha pekee zaidi cha uumbaji huo ilikuwa ni binadamu. Na kusudio la Mungu kuumba binadamu lilikuwa kwamba ili tupate kuishi katika upatanifu wa upendo pamoja na Yeye na pia sisi kwa sisi.

Jambo la kusikitisha, Lusifa alileta dhambi hapa duniani. Kati ya mambo mengine, dhambi ni utengano wa uhusiano wetu na Mungu. Inapotosha ukweli kwamba Mungu ni nani. Hivyo, Yesu alijitwika asili yetu ya kibinadamu ili kurejesha ujuzi wa Mungu na kuleta wokovu kwa binadamu.

Wakati akiwa hapa, Bwana Yesu alisalimisha uzima Wake kwa Baba, akiishi kulingana na uongozi Wake. Alisema, "Mimi na Baba tu umoja" (Yohana 10:30). "Baba yu ndani yangu, nami ni ndani ya Baba" (Yohana 10:38). "Kama sizitendi kazi za Baba yangu, msiniamini" (Yohana 10:37).

Baba alichukua nafasi gani kimajukumu, kama yalivyoielezwa katika aya zifuatazo?

Yohana 3:16, 17; Yohana 6:57 _____

Yohana 5:22, 30 _____

Yohana 6:32; Yohana 14:10, 24 _____

Yohana 6:45 _____

Yohana 15:16; Yohana 16:23 _____

Aya hizi zinamwasilisha Baba katika uhusiano wa karibu zaidi na Yesu Kristo, Mwana Wake. Baba ana ushirika wa karibu na wa kina sana na dunia na wekezo la kina sana katika wokovu wetu. Ukweli huu unatufundisha nini kuhusu upendo wa Mungu kwa ajili yetu?

Yesu na Baba

Tuliumbwa na Mungu - nafsi zote tatu - kwa ajili ya uhusiano binafsi nao (*Mwa. 1:26, 27*). Licha ya hivyo, kwa sababu ya dhambi, uhusiano huo ulivurugwa kabisa. Tunaweza kuona mguso mara moja wa kuvurugwa huku katika kisa cha Bustani ya Edeni.

Soma *Mwanzo 3:7-9*. Hiki kinadhihirishaje ufa ambao dhambi iliusababisha na inamaanisha nini kwamba ni Mungu aliyekuwa akiwatafuta, wala sio kinyume chake?

Kusudio la Utatu Mtakatifu lilikuwa kuwapatia uponyaji binadamu wote kutokana na ufa uliosababishwa na dhambi, hata kama binadamu wote wasingekubali kile utatu huo ulichowapatia.

Ili kutimiza urejeshwaji wa uhusiano huu, mmoja katika nafsi za Mungu akawa mwanadamu. Hivyo, Neno akawa mwili na kukaa kati yetu, akidhihirisha utukufu wa Mungu (*Yohana 1:14-18*). Matokeo yake, binadamu amepokea ukamilifu na neema Yake. Hiki ndicho Bwana Yesu alichokuja kukishiriki, kutangaza utukufu wa Mungu ili kwamba uhusiano uliovunjwa na dhambi upate kurejeshwa, angalau kwa wote walio tayari kukubali kwa imani kile ambacho kimetolewa kwa ajili yao katika Kristo Yesu.

Nitumaini la kushangaza linaloonekana kwa ajili yetu katika aya hizi? *Yohana 1:1, 2; Yohana 5:16-18; Yohana 10:10, 30; Yohana 20:28.*

“Katika Kristo kuna uzima, usioazimwa, wenye asili Kwake Mwenyewe, usiotoka pengine.” – Ellen G. White, *Tumaini la Vizazi Vyote*, uk. 141.

Mungu hakutambuliwa na binadamu (*Yohana 17:25*). Hivyo, alimtuma Mwana Wake pekee (*Yohana 9:4; Yohana 16:5*) ili Yeye, Baba, apate kujulikana.

Katika muktadha wa ulimwengu, mkana Mungu aliandika, “Katika giza letu, katika ukubwa wote huu, hakuna dokezo kwamba msaada utakuja kutoka mahali pengine kutuokoa kutokana na sisi wenyewe.” Ni kitu gani kinachofundishwa na Biblia, kinachoonesha jinsi mtu huyu asivyosahihi?

Kumjua Mwana ni Kumjua Baba

Kote katika Injili ya Yohana, mtume anaelezea jinsi Yesu aliye Mwana, anavyotenda mambo yanayoelekeza kwa Baba. Bwana Yesu anaelezea kuwa Baba ni nani na anaonesha kuwa uhusiano Wake na ulimwengu ukoje. Haya yote ni katika kupelekana na Yohana 1:8, inayosema kwamba Yeye anafanya Baba ajulikane (Kiyunani: *exēgeomai*: kuelezea, kufasiri, kufafanua). Tena na tena Yesu analifanya hili. Neno Baba (*patēr*) linaonekana mara 136 kwenye Yohana na mara 18 kwenye Yohana wa kwanza hadi wa tatu, zaidi ya theluthi ya matumizi yote katika Agano Jipya. Hotuba ya kuaga ni moja kati ya maeneo makuu katika Injili ambapo Yesu anamfanya Mungu ajulikane.

Yesu alikuwa mwakilishi wa Baba duniani, Naye alikuja ili kuyaishi mapenzi ya Baba katika mwili wa kibinadamu. Kwa kweli, Bwana Yesu alisema kwamba katika mambo yote alitaka kutenda mapenzi ya Baba na wala si Yake Mwenyewe (*Yohana* 5:30). Kwa haraka, kauli hii inaweza kuonekana kuwa ya kushtusha, bali inaonesha jinsi Yesu alivyojisalimisha kikamilifu, kama mwanadamu, kwa Baba.

Bwana Yesu alisema pia, kuwa alikuwa ametumwa na Baba ili akamilishe kazi Yake – wokovu wa binadamu – na kwamba Baba Mwenyewe alikuwa na ushuhuda kwa kazi Yake (*Yohana* 5:36–38).

Bwana Yesu alitamka kwamba Baba alimtuma Yeye kutumika kama ambaye kupitia kwake pekee binadamu anaweza kumjua Baba (*Yohana* 6:40, 44). Baba anataka watu wapate uzima wa milele unaopatikana katika Yesu, aliyeahidi kuwafufua katika ufufuo.

Aya zifuatazo yanatufundisha nini kuhusu uhusiano kati ya Yesu na Baba? *Yohana* 7:16; *Yohana* 8:38; *Yohana* 14:10,23; *Yohana* 15: 1, 9, 10; *Yohana* 16:27, 28; *Yohana* 17:3.

Madai ya Bwana Yesu kuhusu uhusiano Wake na Baba yanashangaza. Anadai kwamba mafundisho Yake yote ni mafundisho ya Baba; kwamba yote anayoyasema alikuwa ameyasikia kutoka kwa Baba; kwamba imani katika Yeye ni sawa na imani katika Baba; kwamba maneno Yake yote na matendo Yake yote ni ya Baba; na kwamba Yeye na Baba wameunganika katika kupenda na kufanyia kazi wokovu wa binadamu. Ni ushuhuda wenye nguvu kiasi gani wa ukaribu wa Yesu na Baba Yake mbinguni!

Maisha yako yangebadilikaje ikiwa mawazo na matendo yako yangekuwa ni onesho kamilifu la mapenzi ya Mungu kwa ajili ya maisha yako? Yaani, ni kwa namna gani tunaweza kuishi kwa namna iliyo bora zaidi kulingana na kile tunachojua kutoka kwa Yesu kuwa ni mapenzi ya Mungu kwa ajili ya maisha yetu?

Roho Mtakatifu

Roho Mtakatifu hatajwi kwa umaarufu katika Injili ya Yohana kama vile Baba na Mwana. Hata hivyo, jukumu lake ni muhimu kwa mafanikio ya utume wa Yesu.

Soma Yohana 1:10-13. Andiko hili linatufundisha nini kuhusu umuhimu wa Roho Mtakatifu kwa uongofo?

Kwenye sura ya kwanza ya Yohana, tunaweza kuona jinsi jukumu la Roho Mtakatifu lilivyo kiini chake. Yohana anatuambia kwamba wote waliolipokea Neno (yaani, kadiri ya waliomwamini) wakawa watoto wa Mungu, wale "waliozaliwa, si kwa damu, wala si kwa mapenzi ya mwili, wala si kwa mapenzi ya mtu, bali kwa Mungu" (Yohana 1:13). Hii inatoka tu kwa kazi ya Roho Mtakatifu.

Aya zifuatazo zinaelezea nini kuhusu utendaji wa Roho Mtakatifu? Yohana 3:5-8, Yohana 6:63, Yohana 14:26, Yohana 15:26, Yohana 16:7-11.

"Katika kuwaeleza wanafunzi Wake kazi ya Roho Mtakatifu, Yesu alitaka kuwatia moyo kwa furaha na tumaini lililomtia moyo Yeye Mwenyewe. Alifurahi kwa sababu ya msaada mkubwa aliokuwa anautoa kwa kanisa Lake. Roho Mtakatifu alikuwa ndiye kipawa cha juu zaidi kuliko karama zote ambazo Yeye angeweza kuomba kutoka kwa Baba Yake kwa ajili ya kuwafurahisha watu Wake. Roho alikuwa atolewe kama wakala awezaye kuongoa, na bila huyu dhabihu ya Kristo isingekuwa na faida. Nguvu ya uovu ilikuwa nayo imeimarika kwa karne nyingi, na kujisalimisha kwa watu kwa utekwaji huu wa kishetani ulikuwa wa ajabu. Dhambi ingeweza kupingwa na kushindwa tu kupitia kwa uwakala mkuu wa Nafsi ya Tatu ya Uungu, ambaye angekuja bila nguvu bandia, lakini katika utimilifu wa nguvu ya Mungu" - Ellen G. White, *Tumaini la Vizazi Vyote*, uk. 284.

Ni baraka iliyoje, basi, kumpokea Roho Mtakatifu, anayethibitisha kwamba Mungu ni kweli (Yohana 3:33). Roho ndiye asadikishaye juu ya dhambi, na haki, na hukumu (Yohana 16:8-11). Kwa hivyo, ufunguo kwetu kujua lililo sahihi, lililo kweli, na lililo jema ni sisi kusalimisha mantiki zetu na uzoefu wa maisha kwa Neno la Mungu kwa njia ya nguvu inayosadikisha na inayoshawishi ya Roho Mtakatifu.

Ombi la Yesu

Wakati fulani Yohana 17 inaitwa sala ya ukuhani mkuu wa Yesu. Ina hotuba ya kuaga. Yesu alikuja duniani ili hatimaye ubinadamu uweze kurejeshwa, kwenye uhusiano wake wa awali wa kibinafsi na Mungu. Kwa uaminifu alifanya ishara ambazo Mungu alimpa kufanya. Katika maneno na matendo, Alimwasilisha Mungu kwa watu.

Bwana Yesu alikuwa amekaribia kuondoka duniani. Alitamani kushiriki mara moja zaidi upendo Wake kwa ajili ya wanafunzi Wake. Alitaka waelewe uhusiano wa karibu sana kati Yake, Baba, na Roho Mtakatifu. Na alitaka kuwaleta katika uhusiano huo wa binafsi na Mungu Baba na Roho ambaye Yeye mwenyewe alikuwa Naye.

Soma Yohana 17:1–26. Ni maneno gani au virai vipi katika sura hii vinavyoelezea hamu ya Yesu kwa ajili ya uhusiano wa karibu wa upendo kati Yake mwenyewe, Baba, na wanafunzi Wake?

Wengi huwa wanaiona Yohana 17 ikimaanisha kwamba jambo pekee la maana hapa ni umoja na upendo. Hapana shaka, kusudi la Mungu ni kuturejesha katika hali ya uhusiano binafsi na Yeye na watu wote. Lakini ikisomwa kwa uangalifu zaidi inaonekana ikipendekeza muunganiko zaidi wa msingi kati ya upendo na ile kweli.

“‘Uzima wa milele ndio huu, wakujue wewe, Mungu wa pekee wa kweli’ ” (Yohana 17:3), si Mungu, haidhuru tunafikiri Yeye ni nani. “Jina lako nimewadhihirishia watu wale ulionipa...na neno lako wamelishika. . . . wakajua hakika ya kuwa nalitoka kwako” (Yohana 17:6, 8). “Uwatakase kwa ile kweli; neno lako ndiyo kweli” (Yohana 17:17).

Kristo alikuja kumfunua Baba. Ufunuo huu ulikuwa muhimu kwa sababu ya imani nyingi potovu kumhusu Mungu. Injili ya Yohana inaonesha jinsi Yesu alivyochukua utume huu kwa uzito. Aliwakilisha vyema na kwa usahihi Neno na matendo ya Mungu. Ikiwa ukweli haukuwa jambo la maana hivyo, kwa nini achukue hatua nzito hivyo?

Yesu aliishi maisha magumu sana hatimaye akakataliwa na mamlaka za kidini. Aliteswa na kutojali kwa watu na hata, nyakati fulani, kutoka kwa wanafunzi Wake mwenyewe. Mmoja wa wanafunzi Wake akamsaliti, na mwingine akamkana mara tatu. Alipitia kesi mfululizo na kufa msalabani mikononi mwa hao hao Aliokuja kuwaokoa.

Unawezaje kutafakari vizuri zaidi upendo wa Mungu, kama vile ulivyo katika Yesu na Baba, katika maisha yako mwenyewe?

Jifunze Zaidi: Soma Ellen G. White, "Msifadhaike Mioyoni Mweni," uk. 275 - 295, katika *Tumaini la Vizazi Vyote*; "Maelezo ya Nyongeza kuhusu [Yohana] Sura 1," *The SDA Bible Commentary*, gombo la 5, uk. 911-919.

Katika kutathmini kuwa Yesu ni nani, maadui Zake walimpima kwa viwango vya kibinadamu kwa "kufuata mambo ya mwili" (Yohana 8:15). Pengine hii ilikuwa mbaya zaidi kuliko kuhukumu "kwa kuonekana tu" (Yohana 7:24). Hapa walikimbilia kwenye vigezo vya kimwili, vya ubinadamu ulioanguka, katika ulimwengu ulioanguka, bila udhibiti unaoshawishi wa Roho (taz. Yohana 3:3-7). Waliuona "mwili" wake kama ulivyokuwa, lakini hawakufikiria kwamba angeweza kuwa ndiye Neno aliyefanyika mwili (Yohana 1:14). Kumfikiria Kristo kwa vigezo hivyo finyu ni kumpima kwa mtazamo wa kidunia (2 Kor. 5:16).

"Huyo Mfariji anaitwa 'Roho wa Kweli.' Kazi yake ni kufafanua na kudumisha kweli. Kwanza hukaa moyoni kama Roho wa kweli na hivyo kuwa Mfariji. Kuna amani na faraja katika kweli lakini hakuna faraja katika uongo. Ni katika nadharia za uongo na mapokeo ambapo Shetani hutawala akili za watu. Kwa kuwaongoza watu katika viwango vya uongo huipotosha tabia. Kupitia katika Maandiko Roho Mtakatifu anazungumza na akili na kuuweka ukweli katika moyo. Ndiyo maana Roho Mtakatifu hudhihirisha makosa na kuyaondoa kutoka moyoni. Ni kwa njia ya Roho wa kweli, akitenda kazi kwa Neno la Mungu, Kristo huwatiisha kwake mwenyewe watu Wake Aliowachagua." — *The Desire of Ages*, uk. 671.

Maswali ya Majadiliano:

1. Uzima wa milele ni kumjua Mungu (Yohana 17:3). Kumjua Mungu maana yake ni nini, kinyume na kujua tu ukweli fulani juu yake, yaani, Yeye ni mwenye nguvu au mwenye upendo au ni Mungu wa haki? Ikiwa mtu angekuuliza, "Je, unamjua Mungu?" ungesema nini? Yesu anaendana vipi na jibu lako?

2. Kwa vitendo, maneno yatumikayo kila siku, nini kinachomaanishwa na maneno ya Yesu "Neno lako ndiyo kweli" (Yohana 17:17)?

3. Yesu aliomba, "Mimi siombi kwamba uwatoe katika ulimwengu; bali uwalinde na yule mwovu" (Yohana 17:15). Ni kwa namna gani chaguzi zetu wenyewe huathiri jinsi hii sala iwezavyo kujibiwa vizuri maishani mwetu?